

Casussen In veilige handen

Hoe bespreek je een casus met een groep?

Stap 1: introductie van de casus

Hier leest iedereen voor zichzelf de casus en maakt eventueel aantekeningen over zijn eerste indrukken. Eventueel kun je de casus ook voor laten lezen door één van de deelnemers. Bespreek kort welke rol iedereen in de casus kiest om verder over te denken en bespreken.

Stap 2: eigen perspectief

Iedereen gaat voor zichzelf na:

1. Voor welke beslissing of keuze sta ik, als ik me inleef in de casus?
2. Wie zijn de betrokkenen?
3. Wie neemt beslissingen?
4. Heb ik nadere informatie nodig?
5. Wat zijn de argumenten voor verschillende mogelijke stappen?
6. Tot welke conclusie kom ik?
7. Wat voel ik bij de genomen beslissing?

Stap 3: gezamenlijke analyse

Gezamenlijk bespreek je wat iedereen heeft opgeschreven, of heeft bedacht bij stap 2. Wat komt er overeen in hoe verschillende deelnemers naar de casus hebben gekeken? Wat verschilt er? Hoe komt dat? Hoe voelt dat?

Wat kunnen we leren van het bespreken van deze casus? Missen we iets om in zo'n casus adequaat te kunnen handelen? Wat dan? Wie kan daarvoor zorgen?

Voorbeelden

CASUS 1: de lachende stagiaire

De vrijwilligerscoördinator wordt gebeld door een boze ouder. De verstandelijk gehandicapte puberzoon is meegeweest naar zwembles met de vrijwilligersorganisatie. De vrijwilligersorganisatie laat deelnemers begeleiden door maatschappelijke stagiaires van een school in de buurt, waar ze vaste afspraken mee hebben. De stagiaires stonden met de deelnemer te douchen en hebben kleinerende opmerkingen gemaakt over het formaat van zijn geslachtsdelen en er zijn vervelende vragen gesteld over zijn seksuele onervarenheid.

CASUS 2: de handtastelijke trainer

Bij de reddingsbrigade werkt men al jaren met vrijwilligers die eerst als deelnemer mee hebben gedaan. Ze leiden hun vrijwilligers zelf op. De vrijwilligers geven les in reddend zwemmen. Op een dag mist de coördinator twee personen. Ze blijken in een afgesloten kleedruimte te zijn. De coördinator bonkt op de deur. De deelnemer blijkt betast te zijn door de vrijwilliger. De deelnemer en zijn ouders zijn geschokt. Ze willen niet dat er aangifte wordt gedaan.

CASUS 3: de leiding en de computer

De voorzitter van de vrijwilligersorganisatie wordt gebeld door de politie. Een jeugdleider is opgepakt voor het bezit van kinderporno. De politie vraagt toegang tot de computer op het clubhuis. Ook hier blijkt kinderporno op aanwezig te zijn.

CASUS 4: feestje bij de trainer

Een hockeytrainer nodigt het team uit om bij hem te vieren dat het seizoen ten einde is. Tijdens het feestje wordt één van de jongens uit het team aangerand door meerdere teamgenoten. Het bestuur

vindt dat dit niet onder de verantwoordelijkheid van de club valt. De ouders zijn intens boos en verdrietig.

CASUS 5: heden en verleden

Een deelnemer belt de vrijwilligerscoördinator. Ze heeft één van de leiding herkend. Het is iemand die haar vroeger heeft misbruikt. Ze wil geen aangifte doen, of bekend laten worden wat haar in het verleden is overkomen. Ook wil ze niet dat haar misbruiker te horen krijgt dat zij hierover met de vrijwilligerscoördinator heeft gesproken.

CASUS 6: innige omhelzing

Een ouder komt ongerust naar de leiding van het kinderkamp. Ze heeft een begeleider intens zien knuffelen met een deelnemer. De leiding schrikt en gaat op onderzoek uit. Bij nader onderzoek blijkt dat de begeleider de vader van het kind is dat hij heeft geknuffeld.

CASUS 7: filmpje!

Een licht verstandelijk beperkte deelnemer stuurt een uitdagende foto van zichzelf aan een begeleider via de Whatsapp groep, zodat de begeleider en de andere groepsgenoten het kunnen zien. De begeleider weet dat de deelnemer al een tijdje een oogje op hem heeft.

Casusbespreking op basis van film

Op Youtube vind je vier filmpjes van situaties in vrijwilligersorganisaties. Ze worden door acteurs gespeeld. Het is niet de bedoeling dat je beoordeelt of ze 'goed' of 'fout' zijn. Het gaat erom dat je met elkaar in gesprek gaat.

https://www.youtube.com/playlist?list=PLt_gW1LBj_4MGCRzyBKDvZjDiH5SU1u4r

Hieronder staan vragen die je hierbij op weg kunnen helpen.

1. *Kind troosten*

https://www.youtube.com/watch?v=3G2JS547NPw&list=PLt_gW1LBj_4MGCRzyBKDvZjDiH5SU1u4r&index=4

- Past deze vorm van troosten bij een 13-jarige?
- Bij welke leeftijd kan dit nog wel en bij welke niet meer?
- Wat als dit een jongetje was geweest? Wat als de vrijwilliger een vrouw was geweest?
- Wat zou het vervolg van deze situatie kunnen zijn?
- Vind je dat een vrijwilliger de verantwoordelijkheid heeft om een andere vrijwilliger hierop aan te spreken?
- Wat zou het makkelijker kunnen maken voor een vrijwilliger om een collega aan te spreken?
- Is het nodig om dit ouders te vertellen?
- Wie zou kunnen helpen?
- Hoe kan een vrijwilliger weten wat de normen / waarden in een organisatie zijn?

2. *Ongeruste ouder*

https://www.youtube.com/watch?v=I7ENfLpedU8&list=PLt_gW1LBj_4MGCRzyBKDvZjDiH5SU1u4r&index=2

- Wat vind je van de reactie van de vrijwilliger?
- Is de reactie van de vrijwilliger eerlijk? Denk je dat hij z'n collega in de gaten houdt?
- Weet de vrijwilliger voldoende wat er gebeurd is?
- Is de ouder gerustgesteld?
- Hoe communiceer je dat dit kind niet meer getraind wordt door je collega?
- Is de vrijwilliger de juiste persoon aan wie dit verhaal verteld moet worden?

- Wat zou jij nu doen? Zou je dit nader onderzoeken? Wie zou je bij het onderzoek betrekken?
- Hoe spreek je je collega aan?
- Bespreek je het met andere kinderen?

3. *Sollicitatiegesprek*

https://www.youtube.com/watch?v=i_ifSg2ukRM&list=PLt_gW1LBj_4MGCRzyBKDvZjDiH5SU1u4r&index=3

- Neem jij deze aspirant vrijwilliger aan?
- Wat in de houding van de aspirant vrijwilliger overtuigt jou deze man niet/wel aan te nemen?
- Wat in de uitspraken van de aspirant vrijwilliger overtuigt jou deze man niet/wel aan te nemen?
- Wat zouden aanvullende vragen kunnen zijn?
- Hoe weet je zeker dat je de juiste beslissingen neemt en geen goede vrijwilliger laat lopen?
- Wat zijn de voorwaarden om iemand op een goede manier te kunnen afwijzen?

4. *Probleem ontkennen*

https://www.youtube.com/watch?v=QnZ0ptnyWiU&list=PLt_gW1LBj_4MGCRzyBKDvZjDiH5SU1u4r&index=1

- Wat is de houding van de voorzitter?
- Wat zou het vervolg van deze situatie kunnen zijn?
- Zou het bestuurslid het ook anders hebben kunnen aanpakken?
- Hoe zou de voorzitter op een andere manier hebben kunnen reageren?
- Wat voor afweging zou deze voorzitter maken?
- Wat voor argumenten zou een bestuurslid kunnen aanvoeren?
- Zou er iemand bij betrokken kunnen worden? Waar zou het bestuurslid hulp vandaan kunnen halen?